

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 818

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 11 septembrie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
812. — Hotărâre privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne, în scopul decontării din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București—Ilfov a sumelor forfetare lunare pentru familiile și persoanele singure beneficiare ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflus masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare	2
813. — Hotărâre privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene	2–3
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
380. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către domnul Cătălin Balan a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Energiei	3
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.636. — Ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” pentru efectuarea activităților prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române	4–6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 13 din 19 iunie 2023 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	7–15

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne, în scopul decontării din bugetul inspectoratelor județene pentru situații de urgență/Inspectoratului pentru Situații de Urgență București—Ilfov a sumelor forfetare lunare pentru familiile și persoanele singure beneficiare ale Deciziei de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare

Având în vedere dispozițiile art. 1 alin. (10) și ale art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 4 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — (1) Se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Afacerilor Interne pe anul 2023, pentru Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, cu suma de 110.000 mii lei, la capitolul 68.01 „Asigurări și asistență socială”, titlul 57 „Asistență socială”, reprezentând credite de angajament și credite bugetare, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru finanțarea cheltuielilor prevăzute la art. 1 alin. (10) și la art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român cetățenilor străini sau apatrizilor aflați în situații deosebite, proveniți din zona conflictului armat din Ucraina, cu

modificările și completările ulterioare, aferente lunilor mai și iunie 2023.

(2) Ministerul Afacerilor Interne, prin Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, răspunde de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a sumelor alocate potrivit prevederilor alin. (1).

(3) Sumele rămase neutilizate se restituie la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului până la finele anului 2023.

(4) Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetului Ministerului Afacerilor Interne pe anul 2023.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,
Marian-Cătălin Predoiu
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
p. Ministrul finanțelor,
Carmen Moraru,
secretar de stat

București, 8 septembrie 2023.
Nr. 812.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene pe anul 2023 cu suma de 50.000 mii lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2023, reprezentând credite bugetare la cap. 74.01 „Protecția Mediului”,

titlul 58 „Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014—2020”, în vederea asigurării necesarului de finanțare de la bugetul de stat a cererilor de plată/rambursare către beneficiarii Programului operațional Infrastructură mare.

Art. 2. — Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de ordonator principal de credite cu rol de autoritate de management al Programului operațional Infrastructură mare, răspunde de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a sumei alocate potrivit prevederilor art. 1.

Art. 3. — Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetului Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene pe anul 2023.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Marian Neacșu
Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Adrian Căciu
p. Ministrul finanțelor,
Carmen Moraru,
secretar de stat

București, 8 septembrie 2023.
Nr. 813.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI
GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare,
de către domnul Cătălin Balan a funcției publice vacante
din categoria înalților funcționari publici
de secretar general adjunct al Ministerului Energiei

Având în vedere propunerea formulată de Ministerul Energiei prin Adresa nr. 15.450/SIB din data de 26 iulie 2023, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/5.663 din data de 27 iulie 2023, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 42.143/2023,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. b) și f), art. 505 alin. (5), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Cătălin Balan, manager public clasa I, grad profesional superior la Serviciul infrastructură de apă și tranziție la o economie circulară și riscuri, Direcția monitorizare proiecte, Direcția generală Program dezvoltare durabilă din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, exercită, cu caracter temporar, prin detașare, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct al Ministerului Energiei pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 11 septembrie 2023.
Nr. 380.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

ORDIN

pentru modificarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” pentru efectuarea activităților prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române

În temeiul prevederilor art. 6 alin. (5) din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 7 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 9 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 370/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul transporturilor și infrastructurii emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” pentru efectuarea activităților prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, publicat în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 612 din 27 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Titlul capitolului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„CAPITOLUL 9

Certificarea activităților aeroportuare, de aerodrom și a mijloacelor de asigurare a siguranței zborului”

2. La capitolul 9 litera A „Tarife”, pozițiile 9.1—9.5 se modifică și vor avea următorul cuprins:

Nr. crt.	Denumirea prestației		Tarif		Mod de plată/Observații
			U.M.	Valoarea	
„9.1	Certificarea aerodromurilor				
9.1.1.a)	Certificarea aerodromurilor		euro/aerodrom	T1+T2	la depunerea cererii
unde:	T1 — componentă tarif, în funcție de infrastructura de aerodrom și aeronavele care pot opera:		T2 — componentă tarif, în funcție de categoria operațiunilor aeriene de pe aerodrom și de programul de funcționare:		
	600 euro	cifra de cod 1 și baze de operare	400 euro	la vedere sau neprecizie	HJ
			1.200 euro		H24/HS/HX
	400 euro	heliporturi/heliplatforme	400 euro	la vedere sau neprecizie	HJ
			800 euro		H24/HS/HX
	2.500 euro	coduri 2A—3B inclusiv	1.500 euro	la vedere sau neprecizie	
	4.000 euro	coduri 3C—4D inclusiv	2.000 euro	precizie cat. I	
	6.000 euro	coduri 4E—4F	5.000 euro	precizie cat. II, cat. III	
9.1.1.b)	Analiza documentației de certificare a aerodromurilor		euro/documentație aerodrom	400 euro	la depunerea documentației
9.1.2.a)	Modificarea condițiilor certificate ale aerodromurilor		euro/aerodrom	T1+T2	la depunerea cererii
unde:	T1 — componentă tarif, în funcție de infrastructura de aerodrom și aeronavele care pot opera:		T2 — componentă tarif, în funcție de programul de funcționare:		
	400 euro	cifra de cod 1 și baze de operare	300 euro	la vedere sau neprecizie	HJ
			1.000 euro		H24/HS/HX
	300 euro	heliporturi/heliplatforme	300 euro	la vedere sau neprecizie	HJ
			700 euro		H24/HS/HX
	1.500 euro	coduri 2A—3B inclusiv	1.000 euro	la vedere sau neprecizie	
	2.500 euro	coduri 3C—4D inclusiv	1.500 euro	precizie cat. I	
	4.000 euro	coduri 4E—4F	4.000 euro	precizie cat. II, cat. III	

Nr. crt.	Denumirea prestației	Tarif		Mod de plată/Observații
		U.M.	Valoarea	
9.1.2.b)	Analiza documentației în procesul de modificare a condițiilor certificate ale aerodromurilor	euro/documentație aerodrom	300 euro	la depunerea cererii
9.2	Certificarea de conformare a heliplatformelor/heliporturilor pe nave fără personal la bord			
9.2.a)	Certificarea de conformare a heliplatformelor/heliporturilor pe nave fără personal la bord	euro/aerodrom	T1+T2	la depunerea cererii
unde:	T1 — componentă tarif, în funcție de infrastructura heliplatformelor/heliporturilor pe nave	T2 — componentă tarif, în funcție de programul de funcționare:		
	300 euro	heliplatforme/heliporturi pe nave	300 euro	HJ/HS/HX
			700 euro	H24/HS/HX
9.2.b)	Analiza documentației de certificare a heliplatformelor/heliporturilor pe nave fără personal la bord	euro/documentație aerodrom	200 euro	la depunerea documentației
9.3	Supravegherea continuă a aerodromurilor certificate			
9.3.1	Supravegherea menținerii condițiilor certificate	euro/oră evaluare/om	45	finalizarea raportului de audit
9.3.2	Supravegherea menținerii obiectivelor necesare siguranței pasagerilor pe aeroporturi	euro/pasager îmbarcat		pasageri îmbarcați începând cu data de 1 ianuarie a fiecărui an
a)	pentru primii 500.000 de pasageri îmbarcați		0,05	lunar, conform Notei de la lit. B, poz. 6 (2)—6 (5)
b)	pentru pasagerii îmbarcați 500.001—750.000		0,325	
c)	pentru fiecare pasager îmbarcat începând cu 750.001		0,625	
9.4	Evaluarea modificărilor/amendamentelor la documentația de certificare	euro/oră evaluare/om	45	la finalizarea evaluării
9.5	Activități de certificare la un aerodrom certificat, după lucrări de modernizare sau investiții noi	euro/oră evaluare/om	45	la finalizarea evaluării

3. La capitolul 9 litera A „Tarife”, pozițiile 9.7 și 9.13 se abrogă.

4. La capitolul 9 litera B „Condiții de aplicare” punctul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„6. — (1) Tarifele prevăzute la pozițiile A.9.1. și A.9.2 se aplică doar aerodromurilor certificate conform Ordinului ministrului transporturilor nr. 832/2023 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române RACR-AD-CADC «Certificarea aerodromurilor civile», ediția 1/2023, și sunt constituite fiecare în parte din suma tarifelor stabilite la subpunctele A.9.1.1.a) + A.9.1.1.b), A.9.1.2.a) + A.9.1.2.b), respectiv A.9.2.a) + A.9.2.b). Tariful prevăzut la pct. A.9.3.1 se aplică tuturor aerodromurilor certificate.”

8. La capitolul 10 litera A „Tarife”, poziția 10.5 se modifică și va avea următorul cuprins:

5. La capitolul 9 litera B „Condiții de aplicare”, punctul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„7. În condițiile în care, ca urmare a evaluării, se constată că certificatul, modificarea condițiilor de certificare sau avizul nu se poate acorda, tariful încasat nu se returnează.”

6. La capitolul 9 litera B „Condiții de aplicare”, punctele 8 și 9 se abrogă.

7. La capitolul 9 litera B „Condiții de aplicare”, punctele 10 și 11 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„10. Inspekția pentru verificarea menținerii condițiilor de certificare se efectuează după fiecare incident/accident de aviație ori notificare de disfuncționalități și/sau neconformități din partea utilizatorilor aerodromului sau din partea unor instituții abilitate ale statului.

11. Prin documentație aerodrom certificat se înțelege totalitatea documentelor necesare în procesul de certificare a aerodromului.”

Nr. crt.	Denumirea prestației	Tarif		Mod de plată/Observații
		U.M.	Valoarea	
„10.5	Certificarea furnizorilor de servicii de handling la sol			
10.5.1	Certificarea furnizorilor de servicii de handling la sol (exceptând handling combustibili)			

Nr. crt.	Denumirea prestației	Tarif		Mod de plată/Observații
		U.M.	Valoarea	
10.5.1.1	Cerficarea ca furnizor de servicii de handling la sol	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro pentru fiecare categorie de activități (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
10.5.1.2	Supravegherea menținerii condițiilor de certificare	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro pentru fiecare punct de lucru supravegheat (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
10.5.1.3	Modificarea certificatului/anexei prin:			
a)	inclusiunea de noi activități	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
b)	inclusiunea de puncte de lucru	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro pentru fiecare punct de lucru (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
c)	modificarea datelor de identificare	euro	180	la depunerea cererii
10.5.2	Certificarea furnizorilor de servicii de handling combustibil			
10.5.2.1	Certificarea ca furnizor de servicii de handling combustibil	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
10.5.2.2	Modificarea certificatului/anexei prin:			
a)	modificarea domeniului de certificare	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
b)	inclusiunea de puncte de lucru	euro/oră evaluare/om	45	avans 540 euro pentru fiecare punct de lucru (tarif minimum obligatoriu) + regularizare postaudit
c)	modificarea datelor de identificare	euro	180	la depunerea cererii
10.5.2.3	Supravegherea menținerii condițiilor de certificare	euro/tonă de combustibil livrată	0,40 (minimum 540 euro anual)	lunar, până la sfârșitul lunii următoare celei pentru care s-a transmis notificarea"

9. La capitolul 10 litera B „Condiții de aplicare”, punctele 1, 7 și 10 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„1. În condițiile în care, ca urmare a evaluării, se constată că autorizarea/certificarea sau prelungirea autorizării nu se poate acorda, tariful încasat nu se returnează.

7. Avansul se referă la activitatea de analiză a documentelor depuse de solicitant în vederea autorizării/certificării. Regularizarea postaudit se referă la evaluarea propriu-zisă efectuată cu ocazia auditului, precum și la finalizarea evaluării organizației.

10. Dacă activitățile specifice procesului de autorizare/certificare sunt întrerupte la cererea solicitantului sau nu se pot finaliza din cauze imputabile acestuia, AACR va solicita plata

unui tarif proporțional cu prestația executată în funcție de orele consumate pe tariful prevăzut la pct. A.10.15.1.”

Art. II. — Ordinul ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1.305/2012 privind aprobarea tarifelor percepute de „Autoritatea Aeronautică Civilă Română” pentru efectuarea activităților prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 405/1993 privind înființarea Autorității Aeronautice Civile Române, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 612 din 27 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările aduse prin prezentul ordin, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin-Mihai Grindeanu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 13

din 19 iunie 2023

Dosar nr. 647/1/2023

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Andrei Claudiu Rus	— președintele Secției penale
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Mariana Constantinescu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Eleni Cristina Marcu	— judecător la Secția penală
Elena Barbu	— judecător la Secția penală
Mircea Mugurel Șelea	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Ioana Bogdan	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Luminița Criștiu-Ninu	— judecător la Secția penală
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Valerica Voica	— judecător la Secția penală
Anca Mădălina Alexandrescu	— judecător la Secția penală
Gheorghe Valentin Chitidean	— judecător la Secția penală
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	— judecător la Secția I civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Pe rol se află Dosarul nr. 647/1/2023, având ca obiect recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, vizând următoarea problemă de drept: „*Posibilitatea aplicării art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, în mod direct, potrivit Deciziei-cadru 2008/675/JAI, astfel cum a fost interpretată de CJUE prin hotărârile pronunțate în cauzele C-171/16 și C-390/16, respectiv pe baza mențiunilor existente în sistemul european al cazierului judiciar (comunicare prin ECRIS) sau doar după recunoașterea pe cale principală sau incidentală a hotărârii străine de condamnare, potrivit procedurii prevăzute de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată.*”

2. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a fost constituit conform prevederilor art. 473 alin. (1) din Codul de procedură penală, ale art. 30 alin. (1) și ale art. 31 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023.

3. Ședința a fost prezidată de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina-Alina Corbu.

4. La ședința de judecată a participat doamna Nicoleta Eucarie, procuror al Secției judiciare, Serviciul judiciar penal, din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

5. Totodată, la ședința de judecată a participat doamna magistrat-asistent Elena-Mihaela Mustăță, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

6. După prezentarea referatului de către magistratul-asistent, președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu sunt cereri de formulat ori chestiuni prealabile de invocat, a solicitat doamnei procuror Nicoleta Eucarie să susțină punctul de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării și interpretării unitare ce face obiectul cauzei de față.

7. Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că sesizarea îndeplinește toate condițiile de admisibilitate și a solicitat stabilirea unui mod unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, în sensul de a se statua că aplicarea art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, se poate face doar după recunoașterea hotărârii străine de condamnare, conform art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, fără ca tratamentul sancționator să conducă la executarea în regim de detenție a pedepsei, întrucât ar contraveni textului menționat anterior.

8. Președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a reținut dosarul în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE —
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA
RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII,
deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

9. Prin recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a susținut că, *în practica judiciară națională, nu există un punct de vedere unitar referitor la posibilitatea aplicării art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, și anume dacă se aplică în mod direct, potrivit Deciziei-cadru 2008/675/JAI, astfel cum a fost interpretată de CJUE prin hotărârile pronunțate în cauzele C-171/16 și C-390/16, respectiv pe baza mențiunilor existente în sistemul european al cazierului judiciar (comunicare prin ECRIS) sau doar după recunoașterea, pe cale principală sau incidentală, a hotărârii străine de condamnare, potrivit procedurii prevăzute de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată.*

10. *Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a expus divergențele existente în jurisprudență, *opinând* în sensul că aplicarea art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, se poate face doar după recunoașterea, pe cale principală sau incidentală, a hotărârii străine de condamnare, conform art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, fără ca tratamentul sancționator să conducă la executarea în regim de detenție a pedepsei, întrucât ar contraveni dispoziției legale.

II. Dispoziții legale și reglementări europene relevante

11. Codul penal

Art. 41 — Recidiva

(1) *Există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii mai mare de un an și până la reabilitare sau împlinirea termenului de reabilitare, condamnatul săvârșește din nou o infracțiune cu intenție sau cu intenție depășită, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de un an sau mai mare.*

(2) *Există recidivă și în cazul în care una dintre pedepsele prevăzute în alin. (1) este detențiunea pe viață.*

(3) *Pentru stabilirea stării de recidivă se ține seama și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.*

Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Art. 147. — *Recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii de alte efecte decât cel al executării în regim de detenție a pedepsei, precum și a altor acte judiciare emise de autoritățile străine*

(1) *Recunoașterea, pe cale principală, a hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii de efecte juridice, altele decât executarea în regim de detenție a pedepsei, se face la sesizarea persoanei interesate sau a procurorului, în condițiile tratatului aplicabil între România și statul emitent, de către judecătorul în a cărei circumscripție aceasta domiciliază.*

(2) *Recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii de efecte juridice, altele decât executarea în regim de detenție a pedepsei, se face și pe cale incidentală, în cadrul unui proces penal în curs, de către procuror, în faza de urmărire penală, sau de către instanța de judecată pe rolul căreia se află cauza spre soluționare.*

(3) *Recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea deducerii perioadei executate în detenție pe teritoriul altui stat, se face dacă pedeapsa a fost executată în întregime sau a fost considerată ca fiind executată în statul străin, iar aceste aspecte au fost confirmate de statul străin, urmând a fi dedusă perioada executată efectiv.*

(4) *În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), lipsa unui tratat nu împiedică recunoașterea hotărârii judecătorești străine, dacă aceasta se dovedește necesară soluționării unei cauze penale sau poate contribui la îmbunătățirea situației inculpatului sau a persoanei condamnate ori la reintegrarea sa. Dispozițiile art. 137 alin. (1), art. 138, art. 141 și ale art. 142 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.*

(5) *Actele judiciare care emană de la o autoritate judiciară străină competentă pot fi recunoscute de către procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală sau instanța de judecată, dacă aceasta se dovedește necesară soluționării unei cauze penale sau poate contribui la îmbunătățirea situației persoanei cercetate ori a persoanei condamnate sau la reintegrarea sa. Actului judiciar străin nu i se poate conferi, ca efect al recunoașterii, o forță probantă mai mare decât cea pe care o are în statul emitent.*

Art. 136. — Domeniul de aplicare și înțelesul unor termeni sau expresii

(1) *Prezentul titlu se aplică în relația cu statele terțe, în domeniul recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești și ordonanțelor penale, în conformitate cu normele cuprinse în tratatele internaționale la care România este parte, iar, în absența acestora, pe bază de reciprocitate. Dispozițiile prezentului titlu se aplică deopotrivă, în completare, situațiilor nereglementate prin tratatele internaționale. **Dispozițiile capitolului III se aplică și în relația cu statele membre ale Uniunii Europene, dacă nu contravin dispozițiilor speciale.***

Capitolul III al titlului V al Legii nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din care face parte art. 147, vizează procedurile speciale de recunoaștere și executare a hotărârilor judecătorești în relația cu statele terțe, iar prin art. 136 este recunoscută incidența dispozițiilor legale din cuprinsul acestui capitol și în relația cu statele membre ale Uniunii Europene.

Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal

Articolul 1

(1) *Scopul prezentei decizii-cadru îl constituie acela de a stabili condițiile în care sunt luate în considerare condamnări anterioare pronunțate împotriva unei persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în cursul unui proces penal desfășurat într-un stat membru împotriva respectivei persoane.*

(2) *Prezenta decizie-cadru nu are ca efect modificarea obligației de a respecta drepturile fundamentale și principiile juridice fundamentale, astfel cum sunt consacrate la articolul 6 din tratat.*

Articolul 2

În sensul prezentei decizii-cadru, „condamnare” înseamnă orice hotărâre definitivă pronunțată de o instanță penală care stabilește săvârșirea cu vinovăție a unei fapte penale.

Articolul 3

(1) *Fiecare stat membru se asigură că, în cadrul unui proces penal desfășurat împotriva unei persoane, condamnări anterioare pronunțate împotriva aceleiași persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în legătură cu care s-au obținut informații pe baza instrumentelor aplicabile disponibile cu privire la asistența juridică reciprocă sau la schimburile de informații extrase din cazierul judiciar, sunt luate în considerare în măsura în care condamnări anterioare la nivel național sunt luate în considerare și că acestor condamnări le sunt conferite efecte echivalente cu cele conferite condamnărilor anterioare la nivel național, în conformitate cu legislația națională.*

(2) *Alineatul (1) se aplică în etapa care precede procesul penal, în timpul procesului penal și la momentul executării condamnării, în special în ceea ce privește normele procedurale aplicabile, inclusiv acelea referitoare la arestul preventiv, definiția infracțiunii, tipul și gravitatea sentinței, precum și normele privind executarea hotărârii.*

(3) *Luarea în considerare a condamnărilor anterioare pronunțate în alte state membre, astfel cum este prevăzut la alineatul (1), nu are efectul de a influența, de a revoca sau revizui condamnări anterioare sau orice hotărâri referitoare la executarea lor luate de către statul membru în care se desfășoară noul proces.*

(4) *În conformitate cu alineatul (3), alineatul (1) nu se aplică în măsura în care, în cazul în care condamnarea anterioară ar fi fost o condamnare la nivel național pronunțată de statul membru în care se desfășoară noul proces, luarea în considerare a condamnării anterioare ar fi avut efectul de a influența, de a revoca sau revizui condamnarea anterioară sau orice hotărâre referitoare la executarea sa, în conformitate cu legislația națională a aceluia stat membru.*

(5) În cazul în care infracțiunea pentru care se desfășoară noul proces a fost săvârșită înainte de pronunțarea sau executarea în întregime a condamnării anterioare, alineatele (1) și (2) nu reclamă statelor membre să aplice normele lor de drept intern la impunerea sentințelor, atunci când aplicarea acestor norme la condamnările din alte țări ar limita capacitatea judecătorului de a dispune o hotărâre în noul proces.

Cu toate acestea, statele membre se asigură că, în astfel de cazuri, instanțele de judecată pot să ia în considerare într-un alt mod condamnările anterioare pronunțate în alte state membre.

III. Examenul jurisprudențial. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

Situația premisă:

12. Procurorul general a identificat jurisprudență neunitară în ipoteza hotărârilor judecătorești străine, emise de instanțe din state membre ale Uniunii Europene, prin care s-a dispus condamnarea definitivă la o pedeapsă privativă de libertate, ce constituie primul termen al recidivei, și care nu au făcut obiectul unei proceduri de recunoaștere în vederea executării în România, conform titlurilor V și VI din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, situație în care se pune în discuție incidența dispozițiilor art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii de alte efecte decât cel al executării în regim de detenție a pedepsei, cum este și reținerea stării de recidivă internațională prevăzută de art. 41 alin. (3) din Codul penal ori aplicarea directă a Deciziei-cadru 2008/675/JAI.

13. S-a arătat, totodată, că, în cazul în care hotărârea de condamnare pronunțată de un stat membru al Uniunii Europene a fost recunoscută în cadrul procedurii de transfer al persoanei condamnate în vederea executării pedepsei privative de libertate în România, conform titlului VI din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce transpune Decizia-cadru 2008/909/JAI, executarea pedepsei fiind guvernată de legea română, o eventuală reținere a stării de recidivă nu ridică probleme.

14. Examinându-se jurisprudența națională cu privire la această chestiune de drept, au fost identificate două orientări în practica instanțelor, aspect care denotă caracterul neunitar al acesteia.

15. A. Într-o primă orientare jurisprudențială, s-a considerat că pentru a fi reținută recidivă internațională și a produce efecte este necesară recunoașterea de către instanțele naționale a hotărârii de condamnare emise într-un stat străin. Recunoașterea ar putea fi realizată pe cale principală, atunci când are ca scop producerea altor efecte decât cel al executării în regim de detenție a pedepsei privative de libertate aplicate printr-o hotărâre străină de condamnare sau pe cale incidentală, conform art. 147 alin. (1) sau (2) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

16. În lipsa unei astfel de recunoașteri prealabile, posibilitatea aplicării directe a recidivei internaționale ar deveni imposibilă în vederea unei juste și corecte încadrări juridice a faptei ulterioare deoarece nu se cunosc, cu exactitate, toate aspectele relevante menționate doar în hotărârea străină, inclusiv împrejurarea dacă fapta este prevăzută și de legea penală română — condiția dublei incriminări (anexele nr. 1—10, hotărâri din circumscripția curților de apel Alba Iulia, Galați, Ploiești, Craiova, Cluj și Bacău).

17. În cadrul acestei orientări, instanțele, aproape în exclusivitate, au aplicat în cazul recidivei postcondamnatorii și tratamentul sancționator aferent, respectiv cumulul aritmetic, deși art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, impune condiția ca recunoașterea să aibă

alt scop, producerea altui efect decât executarea în regim de detenție a pedepsei. Astfel, în urma recunoașterii hotărârilor judecătorești de condamnare emise de un alt stat membru al Uniunii Europene, pe cale incidentală, în procesele în curs, în faza de urmărire penală — anexa I (pct. 5) ori a judecății — anexa I (pct. 1—4, 6—10), s-a reținut recidivă postcondamnatorie (pct. 1—7), respectiv postexecutorie (pct. 8—10).

18. Dacă, în cazul recidivei postexecutorii, au fost aplicate dispozițiile art. 43 alin. (5) din Codul penal, în schimb, în cazul recidivei postcondamnatorii, există două rezolvări privind modul de calcul al pedepsei. O parte din instanțe au aplicat dispozițiile Codului penal privind contopirea pedepselor/restul pedepselor neexecutate din hotărârea străină cu cea aplicată pentru noua infracțiune, după caz, revocând beneficiul suspendării executării pedepsei (pct. 1—5).

19. Alte instanțe (pct. 6 — Curtea de Apel Alba Iulia, Decizia penală nr. 226/2018; pct. 7 — Tribunalul Dolj, Sentința penală nr. 327/2021, definitivă prin Decizia penală nr. 685/2022 a Curții de Apel Craiova) au aplicat prevederile art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare (fostul art. 140¹), constatând doar că infracțiunile deduse judecății au fost comise în stare de recidivă postcondamnatorie, fără a aplica tratamentul sancționator corespunzător acestui tip de recidivă.

20. Recunoașterea hotărârii străine, pe cale incidentală, s-a făcut doar în scopul reținerii stării de recidivă, în sensul producerii altor efecte juridice, decât executarea în regim de detenție a pedepsei, interpretând astfel dispozițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ținând seama și de Decizia-cadru 2008/675/JAI.

21. B. În cea de-a doua orientare jurisprudențială, instanțele au reținut că aplicarea art. 41 alin. (3) din Codul penal se poate face în mod direct, fără a mai fi obligatorie procedura prevăzută de Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în cadrul unui proces penal desfășurat împotriva unei persoane, condamnările anterioare pronunțate împotriva aceleiași persoane pentru fapte diferite săvârșite în alte state membre, în legătură cu care s-au obținut informații pe baza instrumentelor aplicabile disponibile cu privire la asistența juridică reciprocă sau la schimburile de informații extrase din cazierul judiciar, sunt luate în considerare în măsura în care condamnările anterioare la nivel național sunt reținute, iar acestor condamnări le sunt conferite efecte echivalente cu cele ale condamnărilor anterioare la nivel național, conform legislației naționale.

22. Mai mult, s-a apreciat că aplicarea directă se poate face doar cu privire la recidivă postexecutorie, întrucât, în cazul celei postcondamnatorii, s-ar ajunge la situația executării în România, chiar și în parte, a pedepsei aplicate în străinătate ca urmare a contopirii pedepselor, ipoteză interzisă de art. 147 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare (anexele nr. 11—13, hotărâri din circumscripția curților de apel Oradea și București).

23. Așadar, anexele de la pct. 11—13 reflectă opinia minoritară, în sensul aplicării directe a Deciziei-cadru 2008/675/JAI, astfel cum a fost interpretată de CJUE prin hotărârile pronunțate în cauzele C-171/16 și C-390/16, pentru reținerea stării de recidivă internațională și fără aplicarea tratamentului sancționator al recidivei postcondamnatorii, motivându-se că nu sunt incidente dispozițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acestea vizând recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, în vederea producerii altor efecte decât cele ale executării în regim de detenție a pedepsei și numai dacă aceasta se dovedește necesară soluționării unei cauze penale sau poate contribui la îmbunătățirea situației persoanei condamnate ori la reintegrarea sa.

24. În situația în care hotărârea de condamnare pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene este menționată în cazierul judiciar, fără a se fi solicitat transferul în vederea executării în România, devine aplicabilă Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008, privind luarea în considerare a hotărârilor de condamnare definitive pronunțate în alte state membre ale Uniunii Europene cu ocazia unui nou proces penal desfășurat împotriva unei persoane pentru fapte diferite. Sunt conferite efecte juridice similare condamnărilor de la nivel național, fără ca aceste hotărâri să fie supuse vreunei proceduri speciale de recunoaștere prealabilă, avându-se în vedere și interpretarea dată acestei decizii prin jurisprudența CJUE în cauzele C-171/16 Lada (Ungaria) și C-390/16 Beshkov (Bulgaria), însă acest lucru nu trebuie să aibă ca efect influențarea, revocarea sau revizuirea condamnărilor anterioare.

25. Totodată, *instanțele au apreciat că luarea în considerare, în cadrul unui nou proces aflat pe rolul autorităților judiciare române, a hotărârilor pronunțate de alte state membre ale Uniunii Europene în privința reținerii stării de recidivă nu poate fi condiționată de recunoașterea pe cale principală sau incidentală, fiind suficiente mențiunile trimise de autoritățile competente în cadrul sistemului european privind cazierul judiciar.* Acest demers nu poate conduce la schimbarea modalității de executare a pedepsei (prin revocarea suspendării și contopirea pedepselor aplicate), urmând să se țină cont de această pluralitate doar la individualizarea tratamentului sancționator al infracțiunilor judecate în România (pct. 11—12, Curtea de Apel Oradea — Decizia penală nr. 643/A/2020 și, similar, Decizia penală nr. 542/A/2020).

26. În cadrul acestei opinii, instanțele au mai argumentat că autoritățile judiciare au obligația de a asigura executarea obligațiilor ce revin statului român în temeiul Deciziei-cadru 2008/675/JAI, în sensul de a lua în considerare o hotărâre definitivă de condamnare pronunțată anterior într-un stat membru al Uniunii Europene, fără ca acest demers să fie condiționat de o recunoaștere prealabilă, pe cale principală sau accesorie. Hotărârea de condamnare a fost avută în vedere la individualizarea judiciară a sancțiunii aplicate pentru noua infracțiune, în sensul art. 91 alin. (1) lit. b) din Codul penal și al înlăturării vocației de a beneficia de suspendarea executării pedepsei (pct. 13 — Curtea de Apel Timișoara — Decizia penală nr. 509/A/2022).

27. În concluzie, jurisprudența examinată reliefează două soluții diferite în materia recidivei internaționale prevăzute de art. 41 alin. (3) din Codul penal, rezultând din hotărâri judecătorești de condamnare definitivă la pedepse privative de libertate pronunțate de instanțele din alte state membre ale Uniunii Europene și care nu au făcut obiectul unei proceduri de recunoaștere în vederea executării în România, asupra cărora există o divergență de interpretare și aplicare, și anume:

— dacă prin hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate „recunoscută potrivit legii” se înțelege o hotărâre supusă unei proceduri speciale de recunoaștere prealabilă, conform art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau este suficientă o simplă menționare a hotărârii în cazierul judiciar ori o transmitere a hotărârii pe alte canale de comunicare în cadrul cooperării judiciare internaționale în materie penală, prin aplicarea directă a Deciziei-cadru nr. 2008/675/JAI, ce stabilește obligația statelor membre ale Uniunii Europene de a lua în considerare hotărârile de condamnare definitive pronunțate anterior într-un alt stat membru;

— dacă prin recunoașterea în vederea producerii de alte efecte decât executarea pedepsei, în sensul art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori interpretând dispozițiile art. 41 alin. (3) din Codul penal în acord cu Decizia-cadru 2008/675/JAI și cu jurisprudența CJUE, se înțelege și aplicarea regimului sancționator specific recidivei, cu referire la recidiva postcondamnatorie, al cărei

tratament sancționator implică luarea în calcul și a pedepsei privative de libertate dispusă de o instanță străină, ce nu a fost recunoscută în vederea executării în România.

28. Dacă prima chestiune pare una mai mult formală, în sensul de a stabili dacă este necesar sau nu să se dispună expres cu privire la recunoașterea hotărârii, în condițiile în care, chiar și în orientarea minoritară, instanțele, înainte de a reține starea de recidivă, au examinat critic pedeapsa aplicată, luând în considerare criteriile care se desprind din izvoarele de drept unionale, în materia cooperării judiciare între statele membre, similare cu cele care rezultă din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ce transpune în dreptul intern deciziile-cadru în materie, cea de-a doua chestiune de drept privind tratamentul sancționator al recidivei internaționale este o problemă veritabilă, cu consecințe practice în ceea ce privește stabilirea pedepselor, prin luarea sau nu în considerare a dispozițiilor art. 41 din Codul penal.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

29. În urma verificărilor efectuate, nu s-au identificat decizii relevante în problema de drept analizată.

V. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

30. Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VI. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

31. În urma examenului de jurisprudență la nivelul Curții de Justiție a Uniunii Europene, au fost identificate mai multe hotărâri ce prezintă relevanță asupra problemei de drept ce formează obiectul prezentului recurs în interesul legii, respectiv:

— hotărârea pronunțată la data de 21 septembrie 2017 în Cauza *Trayan Beshkov împotriva Sofiyska rayonna prokuratura (C-171/16, sesizarea Tribunalului de raion din Sofia, Bulgaria)*, prin care Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că „Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui proces penal trebuie interpretată în sensul că este aplicabilă unei proceduri naționale care are ca obiect stabilirea, în vederea executării, a unei pedepse totale privative de libertate care ia în considerare pedeapsa dispusă unei persoane de către instanța națională, precum și pe cea aplicată în cadrul unei condamnări anterioare pronunțate de către o instanță a unui alt stat membru împotriva aceleiași persoane pentru fapte diferite”; conform considerentelor, în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/675/JAI, instanța națională trebuie să fie în măsură să ia în considerare condamnărilor anterioare pronunțate în celelalte state membre, în legătură cu care s-au obținut informații pe baza instrumentelor aplicabile disponibile cu privire la asistența juridică reciprocă sau la schimburile de informații extrase din cazierele judiciare, pe de o parte, în măsura în care sunt luate în considerare condamnărilor anterioare în baza legii naționale și, pe de altă parte, să le recunoască efecte echivalente cu cele conferite acestor din urmă condamnări în conformitate cu dreptul intern, indiferent dacă respectivele efecte sunt chestiuni de fapt sau chestiuni de drept procedural ori material.

32. Totodată, s-a statuat că Decizia-cadru 2008/675/JAI trebuie interpretată în sensul că „se opune ca luarea în considerare într-un stat membru a unei hotărâri de condamnare pronunțate anterior de o instanță a unui alt stat membru să fie condiționată de punerea în aplicare a unei proceduri naționale de recunoaștere prealabilă a acestei hotărâri de către instanțele competente ale acestui prim stat membru”.

33. În fine, deși decizia-cadru respectă diversitatea soluțiilor și procedurilor interne necesare pentru luarea în considerare a unei condamnări anterioare pronunțate într-un alt stat membru și nu împiedică un stat membru să emită o hotărâre pentru a conferi unei condamnări efectele juridice similare uneia naționale, articolul 3 alineatul (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI

trebuie interpretat în sensul că „se opune unei reglementări naționale care prevede că instanța națională, sesizată cu o cerere de aplicare, în vederea executării, a unei pedepse totale privative de libertate care ia în considerare printre altele pedeapsa aplicată în cadrul unei condamnări anterioare pronunțate de o instanță a unui alt stat membru, modifică în acest scop modalitățile de executare ale acestei din urmă pedepse”; în concret, luarea în considerare nu are ca efect „nici influențarea condamnărilor anterioare pronunțate de instanțele celorlalte state membre sau a oricăror hotărâri referitoare la executarea lor de către statul membru în care se desfășoară noul proces penal, nici revocarea acestor condamnări”, hotărârile de condamnare pronunțate anterior în celelalte state membre trebuind să fie luate în considerare așa cum au fost pronunțate.

— hotărârea pronunțată la data de 5 iulie 2018 în Cauza Daniel Bertold Lada (C-390/16, sesizarea Curții din Szombathely, Ungaria), prin care s-a statuat că „Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008, examinată în lumina articolului 82 TFUE, trebuie interpretată în sensul că se opune ca luarea în considerare într-un stat membru, cu ocazia unui nou proces penal desfășurat împotriva unei persoane, a unei hotărâri de condamnare penală definitive pronunțată anterior de o instanță dintr-un alt stat membru împotriva aceleiași persoane, pentru fapte diferite, să fie supusă unei proceduri speciale de recunoaștere prealabilă, precum cea în discuție în litigiul principal, de către instanțele acestui prim stat membru.”

34. Curtea a apreciat că „o procedură specială de recunoaștere prevăzută de un stat membru, precum cea în discuție în litigiul principal, care, în privința unei condamnări anterioare pronunțate de o instanță dintr-un alt stat membru, impune obligația de a se verifica dacă această instanță a respectat drepturile fundamentale ale persoanei vizate, este, în lipsa unor împrejurări excepționale, susceptibilă să repună în discuție principiul încrederii reciproce și, prin urmare, unul dintre obiectivele vizate de Decizia-cadru 2008/675/JAI”.

VII.1. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

35. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

VII.2. Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică

36. Ca urmare a solicitării formulate de judecătorul-raportor, prin Adresa nr. 1.065 din data de 12.04.2023, **Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică** a comunicat că, în urma examenului de jurisprudență la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, nu au fost identificate decizii prin care să fie rezolvată în mod direct problema de drept ce formează obiectul prezentului recurs în interesul legii, fiind, însă, indicate *trei hotărâri ce cuprind considerente relevante* pentru soluționarea acesteia, respectiv:

1. *Decizia nr. 253/A din 28 septembrie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, prin care, printre altele, s-a reținut că: [...] „inculpatul A. se află în stare de recidivă postcondamnatorie, fiindu-i aplicabile dispozițiile art. 41 alin. (1), art. 43 alin. (1) din Codul penal, art. 104 alin. (2) din Codul penal, având în vedere că, prin sentința penală nr. 5 din 29 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. x/2014 de Curtea de Apel Ploiești, definitivă prin neapelare la data de 5 august 2014, a fost condamnat la o pedeapsă de 1260 zile închisoare, pentru săvârșirea a zece infracțiuni de furt calificat pe teritoriul Austriei, în formă continuată și de tentativă, prin recunoașterea hotărârii de condamnare din străinătate, dispunându-se executarea în România a pedepsei și transferarea persoanei condamnate într-un penitenciar din România. A fost arestat la data de 5 decembrie 2014, eliberat la data de 19 octombrie 2016, rest 421 zile închisoare. (289 zile închisoare, conform Sentinței penale nr. 629/2019 a Judecătoriei Galați)”*

2. *Decizia nr. 77 din 2 februarie 2021 a Secției penale, care cuprinde, între altele, următoarele considerente: [...] „S-a constatat că infracțiunile din prezenta cauză au fost săvârșite în stare de recidivă postcondamnatorie raportat la pedeapsa de 10 ani închisoare aplicată prin Sentința penală nr. 875/2009 din data de 13.05.2009, pronunțată de Tribunalul din Cagliari în Dosarul nr. x/2008 R.G. Trib N. x/2007 R.N.R., rămasă definitivă la data de 5.12.2014, recunoscută și pusă în executare prin Sentința penală nr. 106 din data de 20.07.2020 a Curții de Apel Suceava, rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 206/A din 13.08.2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în Dosarul nr. x/2020.*

În temeiul art. 43 alin. (2) din Codul penal, s-a adăugat la pedeapsa de 10 ani închisoare aplicată prin Sentința penală nr. 875/2009 din data de 13.05.2009, pronunțată de Tribunalul din Cagliari în Dosarul nr. x/2008 R.G. Trib N. x/2007 R.N.R. și rămasă definitivă la data de 5.12.2014, recunoscută și pusă în executare prin Sentința penală nr. 106 din data de 20.07.2020 a Curții de Apel Suceava, rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 206/A din 13.08.2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în Dosarul nr. x/2020, pedeapsa stabilită în cauză, urmând ca, în final, inculpatul A. să execute o pedeapsă rezultantă de 20 ani închisoare, în regim de detenție.”

3. *Decizia nr. 131/A din 4 mai 2021 a Secției penale, care cuprinde, între altele, următoarele considerente: „atât potrivit Codului penal din 1969 (art. 37 alin. 3), cât și Codului penal în vigoare [art. 41 alin. (3)], pentru stabilirea stării de recidivă se ține seama și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.”*

VIII. Punctul de vedere exprimat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

37. Formulând recursul în interesul legii, procurorul general a opinat în sensul că aplicarea art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, se poate face doar după recunoașterea, pe cale principală sau incidentală, a hotărârii străine de condamnare, conform art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fără ca tratamentul sancționator să conducă la executarea în regim de detenție a pedepsei, întrucât ar contraveni dispoziției legale, apreciind în conformitate cu prima orientare jurisprudențială.

IX. Opiniile exprimate de specialiști

38. În conformitate cu dispozițiile art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia specialiștilor în drept penal de la facultățile de drept din cadrul Universității din București, Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, cu privire la chestiunea de drept care formează obiectul recursului în interesul legii, nefiind însă comunicate punctele de vedere.

X. Raportul asupra recursului în interesul legii

39. Judecătorul-raportor, prin raportul întocmit în cauză, a constatat că recursul în interesul legii este admisibil, apreciind ca fiind îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile art. 471 și 472 din Codul de procedură penală, referitoare la titularul sesizării și la existența unei chestiuni de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, fiind depuse hotărâri definitive ce denotă existența unei jurisprudențe neunitare referitoare la problema de drept care constituie obiectul recursului în interesul legii.

40. Cu referire la problema de drept ce formează obiectul sesizării, judecătorul-raportor a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (3) din Codul penal, se impune a se reține că, pentru stabilirea stării de recidivă, se ține seama de hotărârea de condamnare pronunțată de instanța din alt stat membru al Uniunii Europene, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, fără a fi necesară recunoașterea prealabilă conform art. 147 din Legea nr. 302/2004 privind

cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu consecința aplicării pedepsei în condițiile art. 43 din Codul penal.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Admisibilitatea recursului în interesul legii

41. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a făcut de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul prevederilor art. 471 din Codul de procedură penală.

42. Potrivit art. 471 din Codul de procedură penală:

(1) *Pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție sau colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra chestiunilor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.*

(2) *Cererea trebuie să cuprindă soluțiile diferite date problemei de drept și motivarea acestora, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului sau, după caz, a Curții de Justiție a Uniunii Europene, opiniile exprimate în doctrină relevante în domeniu, precum și soluția ce se propune a fi pronunțată în recursul în interesul legii.*

(3) *Cererea de recurs în interesul legii trebuie să fie însoțită, sub sancțiunea respingerii ca inadmisibilă, de copii ale hotărârilor judecătorești definitive din care rezultă că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit de instanțele judecătorești.*

43. Sub aspectul condițiilor de admisibilitate, art. 472 din Codul de procedură penală prevede că recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează la cerere.

44. Verificând regularitatea învestirii Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu textele de lege menționate, care enumeră, în categoria subiecților de drept care pot promova recurs în interesul legii, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, se constată că această primă cerință referitoare la titularul dreptului de sesizare este îndeplinită.

45. De asemenea, analizând hotărârile judecătorești anexate cererii de recurs în interesul legii, care relevă existența unei practici neunitare, cristalizată în două orientări jurisprudențiale diferite cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită, se constată îndeplinită și cea de-a doua condiție de admisibilitate prevăzută de art. 472 din Codul de procedură penală.

46. Ca atare, se constată ca fiind îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile de sesizare prevăzute de art. 471 din Codul de procedură penală, precum și cele de ordin formal de la art. 472 din Codul de procedură penală, impunându-se dezlegarea problemei de drept prin pronunțarea unei decizii în interesul legii.

XI.2. Analiza pe fond a problemei de drept

47. Prin sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a solicitat ca, pe calea unei decizii date în recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție să stabilească dacă dispozițiile art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională pot fi aplicate, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, în mod direct, potrivit Deciziei-cadru 2008/675/JAI, astfel cum a fost interpretată de CJUE prin hotărârile pronunțate în cauzele C-171/16 și C-390/16, respectiv pe baza mențiunilor existente în sistemul european al cazierului judiciar (comunicare prin ECRIS) sau doar după recunoașterea,

pe cale principală sau incidentală, a hotărârii străine de condamnare, potrivit procedurii prevăzute de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, în cuprinsul sesizării s-a arătat că problema de drept invocată a avut drept consecință generarea unei jurisprudențe neunitare și sub aspectul tratamentului sancționator al recidivei internaționale.

48. În raport cu argumentele expuse prin sesizare, se constată că *problema de drept ce formează obiectul recursului în interesul legii presupune atât interpretarea dispozițiilor legale incidente în materia recidivei internaționale, cât și examinarea chestiunii subsecvente referitoare la consecințele recunoașterii efectuate din perspectiva regimului sancționator al acesteia.*

49. Dezlegarea primei chestiuni care se circumscrie problemei de drept implică analiza dispozițiilor legale care reglementează, pe de o parte, recidiva internațională, iar pe de altă parte, recunoașterea hotărârilor judecătorești străine, precum și a altor acte judiciare emise de autoritățile străine în vederea producerii de alte efecte decât cel al executării în regim de detenție a pedepsei.

50. Dispozițiile legale și reglementările europene relevante în lămurirea problemei de drept se regăsesc în Codul penal, în Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal.

51. Dispozițiile art. 41 alin. (3) din Codul penal prevăd că, pentru stabilirea stării de recidivă, se ține seama și de hotărârea de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o faptă prevăzută și de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii. Textul legal evocat cuprinde, așadar, pe lângă condițiile generale pentru reținerea recidivei, cerințele existenței dublei incriminări și, respectiv, recunoașterea hotărârii străine potrivit legii.

52. Recunoașterea hotărârilor penale străine este reglementată de Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin **titlul V** („Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, a ordonanțelor penale și a actelor judiciare în relația cu statele terțe”), **titlul VI** („Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană”) și **titlul VII** („Recunoașterea și executarea în relația cu statele membre ale Uniunii Europene a hotărârilor judecătorești prin care au fost dispuse sancțiuni sau măsuri penale neprivative de libertate”).

53. Prin titlul VI al legii a fost transpusă în legislația națională Decizia-cadru 2008/909/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, întreaga reglementare fiind circumscrisă scopului declarat al instrumentului juridic european, respectiv cel al executării pedepsei.

54. În schimb, în cazul în care recunoașterea hotărârilor străine se realizează în vederea producerii de alte efecte decât executarea în regim de detenție a pedepsei, sunt incidente dispozițiile art. 147 din capitolul III („Proceduri speciale de recunoaștere și executare”) al titlului V din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, articol al cărui titlu marginal indică, în mod explicit, scopul acestei proceduri speciale.

55. Deși incluse în capitolul III al titlului V din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și, astfel, aparent aplicabile doar în relațiile de

cooperare cu statele terțe ale Uniunii Europene, dispozițiile art. 147 sunt incidente și în relațiile cu statele membre ale Uniunii Europene în baza art. 136 alin. (1) teza finală¹ din același act normativ, dacă nu contravin dispozițiilor speciale.

56. În relațiile de cooperare cu statele membre ale Uniunii Europene, dispozițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004 privind recunoașterea hotărârilor judecătorești străine în vederea producerii de alte efecte decât executarea pedepsei intră sub incidența obligației de interpretare conformă cu dreptul european, respectiv cu dispozițiile Deciziei-cadru 2008/675/JAI² privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal. În consecință, dispozițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privesc în raport cu reglementarea recidivei internaționale, care presupune situația premisă a existenței unei „condamnări” anterioare, trebuie examinate în considerarea domeniului de reglementare și a scopului Deciziei-cadru 2008/675/JAI.

57. Potrivit preambulului Deciziei-cadru 2008/675/JAI, spre deosebire de alte instrumente, aceasta nu are ca scop executarea, într-un stat membru, a unor hotărâri judecătorești pronunțate în alte state membre, ci, mai degrabă, posibilitatea ca unei condamnări anterioare pronunțate într-un stat membru să îi fie asociate consecințe cu ocazia unui nou proces penal într-un alt stat membru, în măsura în care astfel de consecințe sunt asociate condamnărilor naționale anterioare conform legislației celui alt stat membru.

Înțelesul termenului „condamnare”

58. În sensul deciziei-cadru menționate (art. 2), „condamnare” înseamnă orice hotărâre definitivă pronunțată de o instanță penală care stabilește săvârșirea cu vinovăție a unei fapte penale și instituie obligația, pentru fiecare stat membru, de a lua în considerare, în cadrul unui nou proces penal, o condamnare pronunțată într-un alt stat membru și de a-i conferi efecte echivalente cu cele atribuite condamnărilor anterioare la nivel național, fără însă a influența, a revoca sau a revizui condamnărilor anterioare sau orice hotărâri referitoare la executarea lor, luate de către statul membru în care se desfășoară noul proces.

59. Potrivit art. 3 alin. (2) din Decizia-cadru 2008/675/JAI, dispozițiile sale sunt incidente în etapa care precede procesul penal, în timpul procesului penal și la momentul executării condamnării, în special în ceea ce privește normele procedurale aplicabile, inclusiv acelea referitoare la arestul preventiv, definiția infracțiunii, tipul și gravitatea sentinței, precum și normele privind executarea hotărârii.

Înțelesul sintagmei „alte efecte decât executarea în regim de detenție”

60. Sintagma „alte efecte decât cel al executării în regim de detenție a pedepsei” prevăzută de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în considerarea domeniului de reglementare și a scopului Deciziei-cadru 2008/675/JAI care exclude efectul punerii în executare a pedepsei aplicate prin hotărârea străină, trebuie înțeleasă ca fiind atribuirea de semnificație juridică hotărârii prin care o instanță străină s-a pronunțat în cadrul unui proces penal, ca urmare a comiterii unei fapte penale, și poate include recunoașterea hotărârii străine în vederea stabilirii stării de recidivă ori a altei forme a pluralității de infracțiuni care nu implică executarea pedepsei aplicate prin acea hotărâre, a

deduceri unei perioade executate în străinătate dintr-o altă pedeapsă, recunoașterea unei decăderi sau interdicții etc.

Principiile care derivă din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauzele C-171/16 și C-390/16

61. Cu titlu prealabil, se constată că în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene nu s-a reținut că dispozițiile Deciziei-cadru 2008/675/JAI se opun *în mod absolut* ca luarea în considerare a unei condamnări pronunțate într-un alt stat membru să fie condiționată de o procedură de recunoaștere a acestei hotărâri străine, incompatibilitatea cu dreptul european referindu-se la caracterul distinct și prealabil în raport cu noul proces penal desfășurat în fața instanței naționale (sau chiar în absența unui asemenea proces) și la impunerea unor condiții suplimentare de natură să afecteze efectivitatea procedurii.

62. Astfel, în cauza C-390/16³, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit că „o procedură specială de recunoaștere prevăzută de un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, în privința unei condamnări anterioare pronunțate de o instanță dintr-un alt stat membru, impune obligația de a se verifica dacă această instanță a respectat drepturile fundamentale ale persoanei vizate, este, în lipsa unor împrejurări excepționale, susceptibilă să repună în discuție principiul încrederii reciproce și, prin urmare, unul dintre obiectivele vizate de Decizia-cadru 2008/675” (paragraful 37). Cu toate acestea, Curtea a arătat că „această decizie-cadru nu împiedică statul membru în care se desfășoară noul proces penal să poată preciza modalitățile de luare în considerare a condamnărilor anterioare pronunțate în acest alt stat membru, o asemenea precizare având ca unic scop să determine dacă este posibil să se confere acestor condamnări efecte juridice echivalente celor care sunt conferite condamnărilor naționale anterioare în aplicarea dreptului intern” (paragraful 40). În consecință, Curtea a concluzionat că **Decizia-cadru 2008/675/JAI nu împiedică un stat membru să emită o hotărâre, dacă este cazul, pentru a conferi efecte juridice echivalente unei condamnări anterioare pronunțate în alt stat membru, însă acest lucru nu poate să presupună o procedură națională specială de recunoaștere prealabilă (paragraful 44).**

63. De asemenea, în cauza C-171/16⁴, Curtea a arătat că instanța națională **trebuie să fie în măsură să verifice condițiile în care condamnărilor anterioare străine sunt luate în considerare în temeiul dreptului național (paragraful 35), și nu împiedică un stat membru să emită o hotărâre, dacă este cazul, pentru a conferi acestei condamnări efecte juridice echivalente**, însă adoptarea unei asemenea hotărâri nu poate totuși, în orice caz, să presupună punerea în aplicare a unei proceduri naționale de recunoaștere prealabilă precum cea în discuție în litigiul principal (paragraful 38).

64. Se observă, așadar, că jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene menționată nu vizează o incompatibilitate între dreptul Uniunii Europene și legislațiile naționale sub aspectul reglementării unei proceduri și a condițiilor de recunoaștere a hotărârilor străine, ci din perspectiva punerii obligativității recunoașterii hotărârii străine într-o procedură distinctă prealabilă, care condiționează atribuirea de efecte hotărârii străine în cadrul noului proces penal. Cu alte cuvinte, *nu existența unei proceduri de recunoaștere este incompatibilă cu normele deciziei-cadru, ci caracterul prealabil și obligatoriu al parcurgerii unei proceduri distincte. Curtea de Justiție a Uniunii*

¹ Potrivit art. 136 alin. (1) teza finală din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „Dispozițiile capitolului III se aplică și în relația cu statele membre ale Uniunii Europene, dacă nu contravin dispozițiilor speciale”.

² Decizia-cadru 2008/675/JAI a Consiliului din 24 iulie 2008 privind luarea în considerare a condamnărilor în statele membre ale Uniunii Europene în cadrul unui nou proces penal, JO L 220, 15.8.2008, p. 32—34.

³ C.J.U.E., Hotărârea din 5 iulie 2018, Dániel Bertold Lada (C-390/16), EU:C:2018:532.

⁴ C.J.U.E., Hotărârea din 21 septembrie 2017, Trayan Beshkov (C-171/16), EU:C:2017:710.

Europene a stabilit că recunoașterea și atribuirea de efecte hotărârii străine nu trebuie făcute într-o procedură distinctă și prealabilă, ci chiar în cadrul procesual în care instanța națională soluționează litigiul principal, cu precizarea că instanța nu va putea revizui hotărârea străină și nici nu va putea modifica modalitatea de executare a pedepsei străine aplicate.

65. Din această perspectivă, legiuitorul național român a aliniat jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene soluțiile legislative din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile art. 147 alin. (2) stabilind în mod explicit posibilitatea recunoașterii **pe cale incidentală, în cadrul unui proces penal în curs**, a hotărârii străine, fără a impune obligativitatea parcurgerii unei proceduri prealabile distincte.

66. În schimb, într-adevăr, procedura de recunoaștere **pe cale principală** prevăzută de art. 147 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu ar putea fi folosită în cazul în care recunoașterea s-ar realiza în vederea luării în considerare a condamnării dispuse în străinătate într-un nou proces penal în România, întrucât ar contraveni principiilor care se desprind din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care statuează asupra incompatibilității caracterului obligatoriu, distinct și prealabil unui alt proces al unei proceduri naționale de recunoaștere.

67. Referitor la problematica recidivei internaționale, dispozițiile art. 41 alin. (3) din Codul penal instituie pentru reținerea acestei forme de pluralitate de infracțiuni condiția recunoașterii hotărârii străine, *potrivit legii*, făcând astfel trimitere la prevederile Legii nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la cele ale art. 147 din acest act normativ privind recunoașterea hotărârilor judecătorești străine în vederea producerii de alte efecte juridice decât executarea în regim de detenție a pedepsei.

68. Or, de vreme ce procedura recunoașterii pe cale incidentală prevăzută de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu este incompatibilă în sine cu scopul și principiile instituite prin Decizia-cadru 2008/675/JAI, *nu există niciun motiv pentru a lăsa neaplicate dispozițiile art. 41 alin. (3) din Codul penal în componenta referitoare la condiția recunoașterii hotărârii străine de condamnare pentru a se putea reține starea de recidivă în raport cu această din urmă condamnare.*

69. Așadar, reținerea stării de recidivă internațională nu poate fi făcută exclusiv în raport cu mențiunile înscrise în sistemul european al cazierului judiciar, întrucât, pe de o parte, ar contraveni dispozițiilor art. 41 alin. (3) din Codul penal, iar pe de altă parte, un asemenea mecanism ar exceda scopului și domeniului de reglementare ale Deciziei-cadru 2009/315/JAI privind organizarea și conținutul schimbului de informații extrase din cazierele judiciare între statele membre și celor ale Deciziei-cadru 2009/316/JAI de instituire a Sistemului european de informații cu privire la cazierele judiciare (ECRIS) în aplicarea articolului 11 din Decizia-cadru 2009/315/JAI.

70. Concret, cele două decizii-cadru au drept obiectiv îmbunătățirea schimbului de informații privind condamnările și interdicțiile rezultate din condamnări pronunțate privind cetățeni ai Uniunii, în cazul în care au fost impuse și înscrise în cazierele judiciare din statul membru de condamnare astfel de interdicții, respectiv elaborarea și dezvoltarea unui sistem computerizat de schimb de informații privind condamnările între statele membre. În viziunea legiuitorului european, un astfel de sistem ar trebui să poată să comunice informații despre condamnări într-un format ușor de înțeles, astfel încât ar trebui să se stabilească un format standardizat care să permită schimbul de informații pe cale electronică, în mod uniform și ușor de tradus în mod automat, precum și orice alte modalități de organizare și de facilitare a schimburilor electronice de informații privind

condamnările între autoritățile centrale ale statelor membre. În raport cu acestea, apare ca fiind evident faptul că sistemul european de informații cu privire la cazierele judiciare urmărește asigurarea unei informări cât mai prompte a autorităților judiciare ale statelor membre, fără însă a se substitui mecanismelor de recunoaștere a hotărârilor străine, astfel cum sunt reglementate în legislațiile naționale. Mai mult, standardizarea informațiilor care se circumscriu mecanismului de schimb al acestora nu poate suplini verificările pe care autoritățile naționale trebuie să le efectueze în vederea recunoașterii hotărârilor din perspectiva examenului dublei incriminări, precum și al celorlalte condiții care asigură respectarea principiului legalității.

Consecințele produse asupra regimului sancționator al recidivei

71. *Referitor la cea de a doua chestiune care se circumscrie problemei de drept care formează obiectul sesizării*, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că dispozițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor fi aplicabile atât în cazurile în care se solicită recunoașterea unei hotărâri străine prin care s-a aplicat o pedeapsă privativă de libertate în cadrul unei proceduri naționale ce are ca obiect statuarea asupra vinovăției persoanei acuzate de comiterea unei fapte prevăzute de legea penală, cât și al unei proceduri care are ca obiect aplicarea, în vederea executării, a unei pedepse care să ia în considerare pedeapsa aplicată de către o instanță a unui alt stat membru în condițiile prevăzute de art. 585 din Codul de procedură penală, respectiv cu privire la pedepse aplicate prin hotărâri definitive.

72. În ceea ce privește efectul recunoașterii asupra regimului sancționator, în raport cu aspectele expuse privind înțelesul sintagmei „alte efecte decât cel al executării în regim de detenție”, sunt relevante dispozițiile art. 3 alin. (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI, care stabilesc, în mod explicit, că luarea în considerare a condamnărilor anterioare pronunțate în alte state membre **nu are efectul de a influența, de a revoca sau revizui condamnările anterioare**, acestea trebuind coroborate cu considerentul (14) din Preambulul deciziei-cadru, prin care se arată că „*influențarea unei hotărâri sau a executării sale*” vizează, *printre altele, situațiile în care sancțiunea impusă prin hotărârea anterioară urmează să fie absorbită sau inclusă într-o altă sancțiune, care trebuie mai apoi să fie executată efectiv, cu excepția cazului în care aceasta a fost deja executată sau executarea ei a fost transferată celui de-al doilea stat membru.*

73. Așadar, recunoașterea hotărârii străine în vederea producerii de alte efecte juridice decât executarea pedepsei în regim de detenție nu poate avea ca rezultat executarea efectivă a pedepsei aplicate prin hotărârea străină, indiferent dacă executarea este una directă, întrucât, în acest caz, s-ar produce o eludare a procedurii de recunoaștere prevăzută de titlul VI din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau una indirectă, prin includerea sancțiunii într-o contopire cu pedepse aplicate în noul proces, întrucât ar contraveni scopului și limitelor impuse prin Decizia-cadru 2008/675/JAI.

74. Dacă pedeapsa aplicată de către instanța străină a fost deja executată, în considerare excepției care rezultă din coroborarea considerentului (14) cu dispozițiile art. 3 alin. (3) din decizia-cadru menționată, recunoașterea în condițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, poate avea loc, consecința fiind cea a stabilirii existenței unei forme a pluralității de infracțiuni și a unei eventuale deduceri a perioadei executate în străinătate, dacă este cazul. În schimb, dacă executarea pedepsei aplicate prin hotărârea străină a fost preluată de România în condițiile titlului VI din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recunoașterea pe care o implică procedura prevăzută de acest titlu este suficientă pentru reținerea unei eventuale forme de pluralitate de infracțiuni și aplicarea mecanismului sancționator care să

implice executarea efectivă a pedepsei, iar dispozițiile art. 147 din același act normativ nu sunt incidente.

75. În consecință, în cazul în care, în cadrul unei proceduri naționale, s-ar constata că persoana vizată a fost condamnată anterior de autoritățile judiciare ale unui alt stat membru pentru comiterea unor infracțiuni, dispozițiile art. 147 din Legea nr. 302/2004 privind recunoașterea în vederea producerii de alte efecte juridice vor fi incidente pentru reținerea recidivei internaționale potrivit Codului penal român. Având însă în vedere limitele instituite prin art. 3 alin. (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI, dacă pedeapsa aplicată prin hotărârea străină nu a fost deja executată, instanța română va putea proceda exclusiv la reținerea incidenței dispozițiilor din Codul penal referitoare la *recidiva internațională postcondamnatorie*, fără a putea să procedeze și la aplicarea regimului sancționator care implică o contopire (prin cumul aritmetic) cu pedeapsa aplicată prin hotărârea străină. Astfel, instanța va putea reține că fapta dedusă judecării a fost comisă în stare de recidivă postcondamnatorie cu infracțiunea care formează obiectul hotărârii străine, dar nu va putea proceda la cumularea pedepselor potrivit mecanismelor prevăzute de Codul penal român. În schimb, în cazul reținerii stării de *recidivă internațională postexecutorie*, instanța va putea aplica sistemul sancționator prevăzut de art. 43 alin. (5) din Codul penal român, întrucât, pe de o parte, pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată, iar, pe de altă parte, hotărârea pe care o va pronunța nu va avea drept consecință, direct sau mediat, executarea sancțiunii aplicate prin hotărârea străină.

76. În egală măsură, dat fiind faptul că limitarea impusă de art. 3 alin. (3) din Decizia-cadru 2008/675/JAI se referă și la influențarea „executării” hotărârii străine, instanța română care procedează la recunoașterea acesteia nu poate, în nicio împrejurare, să modifice modalitatea de individualizare a executării pedepsei. Astfel, dacă pluralitatea de infracțiuni ar fi stabilită în raport cu o faptă pentru care s-a dispus aplicarea unei pedepse cu suspendarea executării acesteia, instanța română nu va putea proceda la revocarea suspendării și

aplicarea mecanismului sancționator obligatoriu prevăzut de Codul penal român. În acest sens, în raport cu art. 3 alin. (3) din decizia-cadru menționată și având în vedere considerentul (6) al aceleiași decizii-cadru, potrivit căruia aceasta nu are ca scop executarea într-un stat membru a hotărârilor judecătorești pronunțate în celelalte state membre, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a arătat, în Cauza *Trayan Beshkov*, că o „*instanță națională nu poate să reexamineze și să modifice modalitățile de executare ale unei hotărâri de condamnare pronunțate anterior într-un alt stat membru și deja executate, în special prin revocarea suspendării care însoțește pedeapsa aplicată prin această hotărâre și prin transformarea acesteia într-o pedeapsă cu închisoarea cu executare. Ea nu poate nici să dispună, în acest temei, o nouă executare a acestei pedepse astfel modificate*”⁵.

77. Așadar, într-o procedură aflată pe rolul unei instanțe în România poate fi recunoscută o hotărâre străină prin care a fost aplicată o pedeapsă privativă de libertate, fiindu-i atribuite exact aceleași efecte pe care le-ar fi avut dacă era pronunțată de o instanță română, instanța fiind însă ținută să respecte condiționările rezultate din Decizia-cadru 2008/675/JAI, respectiv nu va putea include într-o contopire pedeapsa aplicată prin hotărârea străină cu efectul executării acesteia și nu va putea modifica modalitatea de executare a acesteia, indiferent de mecanismul sancționator prevăzut de propria legislație.

78. În raport cu considerentele expuse, se va admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, se va stabili că: „*Aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, se poate realiza numai în urma parcurgerii procedurii de recunoaștere a hotărârii străine de condamnare, exclusiv pe cale incidentală, prevăzută de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar nu pe baza mențiunilor existente în sistemul european al cazierului judiciar (comunicare prin ECRIS).*”

79. Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor art. 473 și 474 din Codul procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și stabilește că:

Aplicarea dispozițiilor art. 41 alin. (3) din Codul penal privind recidiva internațională, în situația existenței unei condamnări definitive dispuse de o instanță străină, se poate realiza numai în urma parcurgerii procedurii de recunoaștere a hotărârii străine de condamnare, exclusiv pe cale incidentală, prevăzută de art. 147 din Legea nr. 302/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar nu pe baza mențiunilor existente în sistemul european al cazierului judiciar (comunicare prin ECRIS).

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 19 iunie 2023.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Elena-Mihaela Mustăță

⁵ C.J.U.E., Hotărârea din 21 septembrie 2017, *Beshkov* (C-171/16), EU:C:2017:710, paragraful 46.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

